

**APIBENDRINTA
INFORMACIJA APIE
PROCEDŪRAS IR
LEIDIMUS, REIKALINGUS
ATSINAUJINANČIUS
IŠTEKLIUS NAUDOJANČIŲ
ELEKTRINIŲ IR (AR)
ĮRENGINIŲ STATYBAI,
ĮRENGIMUI,
MODERNIZAVIMUI**

2024 m. gruodis

IŽANGA

Lietuvos energetikos agentūra, vadovaudamasi [Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo](#) nuostatomis, vykdo konsultavimo veiklos elektros energetikos sektoriuje klausimais veiklą. Remdamasi valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių interneto svetainėse skelbiama informacija, taip pat Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos, Energetikos ministerijos, Aplinkos ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos, savivaldybių ir elektros tinklų operatorių pateikta informacija apie procedūras ir leidimus, reikalingus atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių ir (ar) įrenginių statybai ir (ar) įrengimui, modernizavimui, parengė ir suinteresuotiems asmenims skelbia atnaujintą apibendrintą informaciją apie nurodytas procedūras ir leidimus.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Energetikos ministerija, Aplinkos ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, savivaldybės ir elektros tinklų operatoriai taip pat yra įpareigoti užtikrinti aktualios informacijos apie minėtas procedūras ir leidimus skelbimą savo interneto svetainėse.

TURINYS

IŽANGA.....	1
BENDRIEJI REIKALAVIMAI.....	3
STATYBOS LEIDIMAI	3
Savivaldybių išduodami statybą leidžiantys dokumentai	4
ELEKTRINĖS PRIJUNGIMAS PRIE ELEKTROS PERDAVIMO ARBA SKIRSTYMO TINKLO	4
Išankstinių prijungimo sąlygų gavimas ir tinklo pralaidumų rezervavimas.....	5
Prijungimo sąlygų gavimas	5
Elektrinės ir jos prijungimo techninio projekto rengimas	5
Prijungimo paslaugos sutarties sudarymas	6
LEIDIM AIS REGULIUOJAMOS VEIKLOS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORI UJE IR LEIDIMŲ IŠDAVIMAS	6
Leidimais reguliuojama veikla elektros energetikos sektoriuje, leidimais reguliuojamos veiklos sąlygos ir bendrieji principai.....	6
Bendrieji veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo ir keitimo principai	9
PRAŠYMO IŠDUOTI LEIDIMĄ PATEIKIMAS	10
Leidimu reguliuojamos veiklos sąlygos	14
Dokumentų ir kitos informacijos teikimas.....	15
SVARBESNI TEISĖS AKTAI.....	15

BENDRIEJI REIKALAVIMAI

Atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių energijos gamybos įrenginių ir statinių projektai rengiami ir statybos ir (ar) įrengimo darbai vykdomi laikantis:

- Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo,
- Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo,
- Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo,
- Lietuvos Respublikos statybos įstatymo,
- Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo,
- ir kitų teisės aktų nustatytos tvarkos ir reikalavimų.

Neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose (išskyrus teritorijas, kuriose atitinkama statyba negalima), gavus žemės sklypo savininko sutikimą, nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir naudojimo būdo, galima statyti:

- saulės šviesos energijos elektrines – žemės ūkio paskirties žemės sklypuose;
- vėjo elektrines;
- ne didesnės 1 MW įrengtosios galios biudujų elektrines arba biudujų gamybos įrenginius, kurių biudujų gamybos ar valymo apimtys neviršija 750 kubinių metrų biudujų per valandą, – žemės ūkio paskirties žemės sklypuose;
- hibridines elektrines – žemės ūkio paskirties žemės sklypuose.

Statant hidroelektrines:

- pirmenybė teikiama nepatvankinio tipo hidroelektrinių statybai;
- jeigu hidroelektrinės tvenkinys užlieja teritoriją, mokama kompensacija arba žemė išperkama;
- hidroelektrinėse turi būti įrengiami žuvitakiai ir sudaroma galimybė periodiškai pašalinti susikaupusius nešmenis.

Mažesnėms kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėms, kurių aukštis ne didesnis kaip 25 m, mažesnėms kaip 100 kW įrengtosios galios saulės šviesos energijos elektrinėms, saulės šilumos energijos kolektoriams, šilumos siurbliams taikomi supaprastinti reikalavimai.

Didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinės turi būti įrengtos taip, kad trumpiausias atstumas nuo vėjo elektrinės stiebo centrinės ašies iki Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 49 str. 9 dalyje nurodytų pastatų, rekreacinių teritorijų būtų ne mažesnis, negu vėjo elektrinės stiebo aukštis metrais, padaugintas iš 4. Jeigu pastatų savininkai neprieštarauja, didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinės gali būti statomos mažesniu atstumu.

Poveikis kraštovaizdžiui laikomas nereikšmingu, jeigu aukštesnės kaip 30 metrų vėjo elektrinės nestatomos vertingiausiuose kraštovaizdžio arealuose ar arti jų.

Vėjo elektrinių statybos vietos teritorijose, kuriose būtina atsižvelgti į nacionalinio saugumo klausimus, derinamos su Lietuvos kariuomenės vadu ir kitomis institucijomis.

STATYBOS LEIDIMAI

Planuojantiems pradėti atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių ir (ar) įrenginių statybą ar jau pastatyto statinio užbaigimo įforminimą, patartina naudoti Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinę sistemą „Infostatyba“, kuri pasiekama per [Teritorijų planavimo ir statybų vartus](#). Valstybine teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos administruoja IS „Infostatyba“, kurios pagalba „vieno langelio“ principu vartotojams teikiamos elektroninės paslaugos. Fiziniai ir juridiniai asmenys dažnai naudojami sudaryta galimybe, prisijungus prie IS „Infostatyba“ nuotoliniu būdu pateikti prašymus dėl su statyba susijusių dokumentų išdavimo bei stebėti jų nagrinėjimo eigą.

Atvejais, kada privaloma gauti statybą leidžiantį dokumentą statinio statybai, nurodyti [Lietuvos Respublikos statybos įstatyme](#) ir detalizuoti statybos techniniame reglamente [STR 1.05.01:2017](#)

„Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“.

Statybą leidžiančių dokumentų privalomumui nustatyti skirti Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos įrankiai:

- [statant naujus statinius](#) (pvz., vėjo ar saulės elektrines);
- [remontuojant kapitališkai statinius](#) (pvz., vėjo ar saulės elektrines);
- [rekonstruojant statinius](#) (pvz., vėjo ar saulės elektrines).

Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nustatyta tvarka gauti statybą leidžiantį dokumentą privalo statytojas (užsakovas) (pagal Statybos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 4 punktą). Dėl statybą leidžiančio dokumento išdavimo, statybos galimybių konkrečioje teritorijoje, asmenys turėtų kreiptis į savivaldybių administracijas tiesiogiai arba nuotoliniu būdu per IS „[Infostatyba](#)“, pateikdami prašymą ir su juo susijusius kitus STR 1.05.01:2017 nustatytus dokumentus.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas draudžia įrengti saulės šviesos energijos elektrines ant pastatų, kurie yra kultūros paveldo objektai, stogų ir (ar) fasadų gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose, valstybiniuose parkuose, biosferos rezervatuose.

Reikiamais leidimais derėtų pasidomėti norintiems įsirengti individualias saulės jėgaines ant stogo miestų senamiesčiuose, saugomose teritorijose, nacionalinio ar regioninio parko teritorijoje. Jei nekilnojamojo turto objektas turi ypatingojo statinio ar kultūros paveldo objekto statusą arba yra saugomoje teritorijoje, saulės elektrinės statybą reikėtų derinti su [Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos](#) teritoriniu skyriumi pagal vietovę.

Savivaldybių išduodami statybą leidžiantys dokumentai

Kiekviena Lietuvos savivaldybė yra nusistačiusi savo tvarką, kaip išduoda leidimus darbams susijusiems su planuojama statyba, sklypo tvarkymu ir kitais statybos procesais savivaldų teritorijose.

Informacija apie savivaldybių išduodamus statybos leidimus – statyti naujus statinius, rekonstruoti statinius, atnaujinti (modernizuoti) pastatus ir perregistruotus statybos leidimus – skelbiama IS „Infostatyba“ skirsnyje „[Statybą leidžiantys dokumentai](#)“.

Statinių statybos (kapitalinio remonto, paprastojo remonto, naujo nesudėtingo statinio statybos, statinių griovimo, paskirties keitimo) projektams pritariama raštu. Taip pat perregistruojami statybos leidimai kito statytojo vardu.

ELEKTRINĖS PRIJUNGIMAS PRIE ELEKTROS PERDAVIMO ARBA SKIRSTYMO TINKLO

Renkantis vietą elektrinei statyti, būtina įvertinti technines galimybes prijungti ją prie elektros perdavimo arba skirstymo tinklo. Preliminariam investicijų, reikalingų elektrinės prijungimui, dydžiui įvertinti reikėtų kreiptis į AB "Energijos skirstymo operatorius" (AB ESO) arba į LITGRID AB dėl išankstinių prijungimo sąlygų (toliau – IPS). Paprastai prie elektros skirstomojo tinklo (AB ESO) prijungiamos elektrinės iki 15 MW leistinos generuoti galios, o prie elektros perdavimo tinklo (LITGRID AB) – 15 MW ir didesnės galios. Pavyzdinės AB ESO IPS yra skelbiamos jos interneto svetainėje www.eso.lt (skiltyje „Verslui, Elektra, Informacija elektros gamintojams, [Techniniai gamintojų prisijungimo reikalavimai, tvarkos ir dokumentų šablonai](#)“), LITGRID AB IPS – jos interneto svetainėje <https://www.litgrid.eu>.

Ieškant vietos elektrinės statybai, svarbu yra laisvų elektros perdavimo tinklų pralaidumų ir laisvos galios transformatorių pastotėje buvimas. AB ESO [Transformatorių pastočių laisvų galių žemėlapyje](#) galima pasitikrinti kokia pastotė yra arčiausiai numatomos elektrinės statybos vietos, ir ar joje yra laisvų galių. LITGRID AB perdavimo tinklo laisvas prijungimo galias galima pasitikrinti [Elektros energiją generuojančių AEI elektrinių prijungimo prie 330–110 kV perdavimo tinklo aplikacijoje](#).

Elektrinių prijungimo prie elektros tinklų tvarką ir visas kitas sąlygas nustato pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašai ([Pasinaudojimo elektros skirstomaisiais tinklais tvarkos aprašas](#) (AB ESO) ir [Pasinaudojimo elektros perdavimo tinklais tvarkos aprašas](#) (LITGRID AB)).

Jei elektrinės statybai jau yra numatyta vieta, skirtas sklypas, dėl laisvų galių ar linijų pralaidumų rekomenduojama kreiptis pirmiausia į elektros skirstomojo tinklo operatorių AB ESO. Jei iš jo bus gautas atsisakymas prijunti elektrinę, tada reikia kreiptis į elektros perdavimo tinklo operatorių LITGRID AB. Kaip minėta, jei numatomos statyti elektrinės leistina generuoti galia yra iki 15 MW, rekomenduojama kreiptis į AB ESO, jei yra lygi arba didesnė nei 15 MW – į LITGRID AB.

Išankstinių prijungimo sąlygų gavimas ir tinklo pralaidumų rezervavimas

Dėl išankstinių prijungimo sąlygų (IPS) kreipiamasi į AB ESO arba LITGRID AB. IPS nurodomi privalomieji elektros tinklų tiesimo, pertvarkymo ir (ar) plėtos reikalavimai, prijungiant elektrinę prie tinklo. IPS išduodamos per 30 kalendorinių dienų nuo visų reikalingų dokumentų pateikimo ir galioja 6 mėnesius nuo jų išdavimo dienos.

Tinklų naudotojas, ketinantis statyti elektrinę ir pageidaujantis gauti IPS, turi kreiptis į operatorių (elektros skirstomojo tinklo operatorių arba elektros perdavimo tinklo operatorių) pateikdamas nustatytos formos prašymą išduoti išankstines prijungimo sąlygas arba užpildydamas prašymą operatoriaus interneto svetainėje, pridėdamas prašymo formoje nurodytus dokumentus bei sumokėjęs Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) nustatytą mokestį už IPS išdavimą, kai šis mokestis nustatomas. Už AB ESO tipinių IPS parengimą mokestis nėra imamas.

Daugiau informacijos apie IPS išdavimą: [AB ESO IPS](#) ir [LITGRID AB IPS](#).

Dėl skirstomojo tinklo pralaidumo rezervavimo kreipiamasi į AB ESO. Operatorius rezervuoja jų valdomų elektros tinklų pralaidumus, kiek to reikia atsinaujinančius išteklius naudojančioms elektrinėms prijungti ir jose pagamintai elektros energijai persiųsti. Daugiau informacijos apie tinklo pralaidumų rezervavimą AB ESO tinkle – [Pasinaudojimo elektros skirstomaisiais tinklais tvarkos apraše](#).

Dėl perdavimo tinklo pralaidumo rezervavimo kreipiamasi į LITGRID AB. Elektros perdavimo tinklo pralaidumams rezervuoti šis operatorius kas 3 mėnesius atlieka gautų prašymų elektros perdavimo tinklo pralaidumų rezervacijai gauti vertinimą bei sudaro Sąrašą tinklų naudotojų, kuriems perdavimo tinklo pralaidumai yra suteikiami. Elektros tinklo galia laikinai rezervuojama nuo Sąrašo paskelbimo dienos į Sąrašą įtrauktiems tinklų naudotojams. Elektros tinklo galia rezervuojama nuo prijungimo sąlygų išdavimo dienos. Daugiau informacijos apie perdavimo tinklo pralaidumų rezervavimą (LITGRID AB tinkle) – [Pasinaudojimo elektros skirstomaisiais tinklais tvarkos apraše](#).

Prijungimo sąlygų gavimas

Gavus Tarybos leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus (apie tai plačiau pateikta tolimesnėse dalyse), galima kreiptis į operatorių (AB ESO arba LITGRID AB) dėl prijungimo sąlygų išdavimo, pateikiant nustatytos formos prašymą išduoti prijungimo sąlygas arba užpildant prašymą operatoriaus interneto svetainėje: [Prijungimo sąlygos AB ESO](#), [Prijungimo sąlygos LITGRID AB](#). Pateikus nustatytos formos paraišką, operatorius parengia prijungimo prie elektros tinklų paslaugai teikti dokumentus. Skirstomųjų tinklų operatorius (priklausomai nuo Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos apraše numatytų atvejų), elektros įrenginių prijungimo sąlygas vartotojui išduoda per 3–15 darbo dienų nuo paraiškos tinkamo pateikimo dienos. Perdavimo sistemos operatorius elektros įrenginių prijungimo sąlygas išduoda per 10 darbo dienų nuo paraiškos tinkamo pateikimo dienos. Skirstomųjų tinklų operatoriaus (AB ESO) išduotos prijungimo sąlygos galioja vienerius metus, o perdavimo sistemos operatoriaus (LITGRID AB) išduotos prijungimo sąlygos galioja penkerius metus nuo jų išdavimo dienos.

Elektrinės ir jos prijungimo techninio projekto rengimas

Statytojas (užsakovas) pagal prijungimo sąlygas parengia prijungimo prie Elektros tinklų dalies techninį projektą, kurį suderina su operatoriumi, ir gamintojo elektrinės dalies techninį projektą.

Elektrinės prijungimo prie Elektros tinklų techninio projekto rengimą vykdo statytojas (užsakovas) arba jo nusamdyti specialistai.

Prijungimo paslaugos sutarties sudarymas

Dėl prijungimo paslaugos sutarties sudarymo kreipiamasi į AB ESO arba LITGRID AB. Ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo su operatoriumi suderinto prijungimo prie elektros tinklų dalies techninio projekto pateikimo dienos operatorius parengia prijungimo paslaugos sutarties projektą ir pateikia jį gamintojui. Gamintojas privalo ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo dienos, kai operatorius pateikia elektrinės prijungimo paslaugos sutarties projektą, atitinkantį suderintą techninį projektą, pasirašyti prijungimo paslaugos sutartį.

Tipinių prijungimo paslaugos sutarčių sąlygos yra viešai skelbiamos operatorių interneto svetainėse: [AB ESO sutartys](#), [LITGRID AB prijungimo sutartis](#).

LEIDIMAIS REGULIUOJAMOS VEIKLOS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIJE IR LEIDIMŲ IŠDAVIMAS

Lietuvos Respublikoje esami elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumai gali būti plėtojami ar nauji elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumai naujoje vietoje įrengiami [Elektros energetikos įstatymo](#) nustatyta tvarka gavus leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus iš atsinaujinančių energijos išteklių, išskyrus atvejus, numatytus Elektros energetikos įstatyme, kai toks leidimas nereikalingas.

Leidimus plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, leidimus gaminti elektros energiją iš atsinaujinančių energijos išteklių, leidimus tiesti tiesioginę elektros liniją, leidimus modernizuoti elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį išduoda [Taryba](#). Šių leidimų išdavimo tvarką ir sąlygas, jų galiojimo terminus ir galiojimo terminų pratęsimo tvarką bei sąlygas nustato Elektros energetikos įstatymas.

Leidimais reguliuojama veikla elektros energetikos sektoriuje, leidimais reguliuojamos veiklos sąlygos ir bendrieji principai

Privalomi Tarybos¹ išduodami leidimai šioms veikloms:

- gaminti elektros energiją (leidimo galiojimas neterminuotas)²;
- generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių (galiojimas neterminuotas).
- plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus (galioja 36 mėn.; saulės šviesos energijos iki 6 MW galios elektrinėms – 24 mėn.)³;
- plėtoti energijos kaupimo pajėgumus (galioja 36 mėn.);
- tiesti tiesioginę elektros liniją (galioja 36 mėn.);
- modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį (leidimas galioja 36 mėn.).

Minėti leidimai išduodami fiziniams asmenims, turintiems teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, arba Lietuvos Respublikoje įsteigtiems juridiniams asmenims, kitų valstybių narių juridinių asmenų ar kitų organizacijų padaliniais, įsteigtiems Lietuvos Respublikoje (toliau – asmenys).

• **Leidimai gaminti elektros energiją ir leidimai generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių** išduodami Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis asmenims:

1) kurių pastatytas naujas ar rekonstruotas elektros energetikos objektas yra užbaigtas Statybos įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis;

¹Tarybos nurodytas interneto svetainės skirsnis „Viešosios ir administracinės paslaugos“, kur skelbiama informacija apie Tarybos teikiamas viešąsias ir administracines paslaugas (įskaitant leidimų išdavimą)

²Nuoroda į e. paslaugą <https://www.epaslaugos.lt/portal/service/92422/16020>

³Nuoroda į e. paslaugą <https://www.epaslaugos.lt/portal/service/92422/16020>

2) kurių elektros energijos gamybos ar energijos kaupimo įrenginiai yra išbandyti ir tinkami eksploatuoti;

3) kurie yra pajėgūs kaupti ar palaikyti rezervinio kuro atsargas (kai taikoma);

4) pateikusiems rašytinį išsipareigojimą nugriauti ar išmontuoti elektrinę (įskaitant nugriauti ar išmontuoti elektrinės prijungimo elektros tinklus), kai įsigalioja Tarybos sprendimas panaikinti leidimo gaminti elektros energiją galiojimą. Elektrinė gali būti nenugriauta ar neišmontuota, jeigu ją numatoma naudoti kitiems tikslams, atitinkantiems teisės aktų reikalavimus;

5) atsinaujinančių išteklių energijos bendrijai;

6) kurie turi leidimą modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį;

7) jeigu juridiniam asmeniui nėra pradėta bankroto, restruktūrizavimo ir (ar) likvidavimo procedūra, o fiziniam asmeniui nėra pradėta fizinio asmens bankroto procedūra;

8) kurie neturi skolų, kurių bendra suma per 10 tūkst. eurų, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų biudžetui, administruojamam viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administratoriaus. Jeigu skolų mokėjimas yra atidėtas arba dėl jų vyksta ginčas juos nagrinėjančioje institucijoje, laikoma, kad asmuo neturi skolų.

Leidimas gaminti elektros energiją nereikalingas:

1) gaminantiems vartotojams ir asmenims, siekiantiems jais tapti;

2) asmenims, numatantiems gaminti elektros energiją ne didesnės kaip 100 kW įrengtosios galios elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginiuose, kurių leistina generuoti galia didesnė už nulį, išskyrus gaminančius vartotojus ir siekiančius jais tapti asmenis, kurių elektrinės gali būti statomos, įrengiamos ir eksploatuojamos kitų asmenų, turinčių leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimą gaminti elektros energiją, ir atsinaujinančių išteklių energijos bendrijas. Tokiu atveju gali būti statomos ir įrengiamos tik naujos atsinaujinančius išteklius naudojančios elektrinės, kurių statybai ar įrengimui naudojama anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga.

•Leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimas plėtoti energijos kaupimo pajėgumus išduodamas asmenims:

1) kai tinklų operatorius patvirtina gamintojo elektros įrenginių prijungimo prie perdavimo ar skirstomųjų tinklų galimybę arba pareiškėjas pateikia dokumentus, pagrindžiančius planuojamą prisijungimą prie veikiančios tiesioginės linijos, arba kartu pateikia prašymą leidimui tiesti tiesioginę liniją gauti;

2) teisėtais pagrindais valdantiems žemės sklypą ar jo dalį, kuriame numatoma verstis leidimu reguliuojama veikla, arba teisėtais pagrindais valdantiems statinį ar jo dalį, kai elektros energijos gamybos įrenginius planuojama įrengti ant statinio ar jo konstrukcijos dalies;

3) atsinaujinančių išteklių energijos bendrijai.

Leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ar leidimas plėtoti energijos kaupimo pajėgumus išduodamas, jeigu Taryba, atsižvelgiant į konkrečiu atveju taikomus energetikos, statybos, aplinkos apsaugos, teritorijų planavimo, sveikatos apsaugos ir krašto apsaugos sričių teisės aktų reikalavimus, įvertinus asmens pateiktus dokumentus nustato, kad asmuo taip pat atitinka Elektros energetikos įstatymo reikalavimus ir jo planuojama vykdyti veikla atitinka visas šias sąlygas:

1) elektros energijos įrenginiai ir su jais susijusi įranga yra saugūs ir patikimi, taip pat neturės neigiamos įtakos elektros tinklams, prie kurių šie įrenginiai prijungti, ar nesudarys prielaidų tokiai neigiamai įtakai atsirasti;

2) neturės neigiamo poveikio žmonių sveikatai, jų turtui ir gyvenamajai aplinkai ar nesudarys prielaidų tokiam neigiamam poveikiui atsirasti;

3) atitiks aplinkos apsaugos reikalavimus;

4) atitiks žemės naudojimo ir statybos vietos parinkimo reikalavimus;

5) atitiks asmens technologinį, finansinį ir vadybinį pajėgumą;

6) planuojamas statyti ar modernizuoti energetikos objektas, kuriame kaip kuras energijai gaminti planuojamos naudoti po rūšiavimo likusios ir perdirbti netinkamos energinę vertę turinčios komunalinės atliekos, Vyriausybės pripažintas valstybinės reikšmės objektu;

7) gautas Lietuvos kariuomenės patvirtinimas dėl nacionalinio saugumo reikalavimų tenkinimo;

8) jeigu juridiniam asmeniui nėra pradėta bankroto, restruktūrizavimo ir (ar) likvidavimo procedūra, o fiziniam asmeniui nėra pradėta fizinio asmens bankroto procedūra;

9) kurie neturi skolų, kurių bendra suma per 10 tūkst. eurų, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų biudžetui, administruojamam viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administratoriaus. Jeigu skolų mokėjimas yra atidėtas arba dėl jų vyksta ginčas juos nagrinėjančioje institucijoje, laikoma, kad asmuo neturi skolų.

Leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus nereikalingas:

1) gaminantiems vartotojams ir asmenims, siekiantiems jais tapti;

2) asmenims, numatantiems statyti ar įrengti elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginius, kurių įrengtoji galia ne didesnė kaip 100 kW, o leistina generuoti galia didesnė už nulį, išskyrus gaminančius vartotojus ir siekiančius jais tapti asmenis, kurių elektrinės gali būti statomos, įrengiamos ir eksploatuojamos kitų asmenų, turinčių leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimą gaminti elektros energiją, ir atsinaujinančių išteklių energijos bendrijas. Tokiu atveju gali būti statomos ir įrengiamos tik naujos atsinaujinančius išteklius naudojančios elektrinės, kurių statybai ar įrengimui naudojama anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga;

3) jeigu asmeniui yra išduotas leidimas plėtrai ir eksploatacijai Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 22 ar 22¹ straipsnyje nustatyta tvarka.

Asmuo, numatantis statyti ar įrengti ne didesnės kaip 100 kW įrengtosios galios elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginius, kurių leistina generuoti galia didesnė už nulį, privalo kreiptis į tinklų operatorių dėl prijungimo sąlygų išdavimo, išskyrus gaminančius vartotojus ir siekiančius jais tapti asmenis, kurių elektrinės gali būti statomos, įrengiamos ir eksploatuojamos kitų asmenų, turinčių leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimą gaminti elektros energiją, ir atsinaujinančių išteklių energijos bendrijas. Tokiu atveju gali būti statomos ir įrengiamos tik naujos atsinaujinančius išteklius naudojančios elektrinės, kurių statybai ar įrengimui naudojama anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga.

•Leidimas tiesti tiesioginę elektros liniją išduodamas asmenims, atitinkantiems šiuos reikalavimus:

1) tai fiziniai asmenys, turintys teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, arba Lietuvos Respublikoje įsteigti juridiniai asmenys, kitų valstybių narių juridinių asmenų ar kitų organizacijų padaliniai, įsteigti Lietuvos Respublikoje;

2) Elektros energetikos įstatymo 70 straipsnyje „Elektros energijos persiuntimas tiesiogine linija“ nustatytus reikalavimus (netaikoma gaminantiems vartotojams).

•Leidimas modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį išduodamas, kai asmuo, turintis leidimą gaminti elektros

energiją, numato modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį ir kuris atitinka šiuos nustatytus reikalavimus:

1) elektros energijos įrenginiai ir su jais susijusi įranga yra saugūs ir patikimi, taip pat neturės neigiamos įtakos elektros tinklams, prie kurių šie įrenginiai prijungti, ar nesudarys prielaidų tokiai neigiamai įtakai atsirasti;

2) neturės neigiamo poveikio žmonių sveikatai, jų turtui ir gyvenamajai aplinkai ar nesudarys prielaidų tokiam neigiamam poveikiui atsirasti;

3) atitiks aplinkos apsaugos reikalavimus;

4) atitiks asmens technologinį, finansinį ir vadybinį pajėgumą;

5) planuojamas statyti ar modernizuoti energetikos objektas, kuriame kaip kuras energijai gaminti planuojamos naudoti po rūšiavimo likusios ir perdirbti netinkamos energinę vertę turinčios komunalinės atliekos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės pripažintas valstybinės reikšmės objektu;

6) gautas Lietuvos kariuomenės patvirtinimas dėl nacionalinio saugumo reikalavimų tenkinimo.

Leidimas modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį nereikalingas, kai didinamas elektrinės, kurios įrengtoji galia ne didesnė kaip 100 kW, o leistina generuoti galia lygi nuliui, naudingumas, taip pat jeigu iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį valdo gaminantis vartotojas ir iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančios elektrinės ar elektros energijos gamybos įrenginio įrengtoji galia ne didesnė kaip 100 kW.

Asmuo gali **statyti ar įrengti hibridinę elektrinę**⁴ ir gaminti elektros energiją tik gavęs leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimą gaminti elektros energiją, išskyrus minėtas išimtis, kai tokie leidimai nėra reikalingi. Šie leidimai išduodami, jeigu asmuo atitinka anksčiau minėtus asmenims nustatytus reikalavimus ir sąlygas, taip pat Elektros energetikos įstatyme nustatytus reikalavimus ir sąlygas dėl leidimo plėtoti energijos kaupimo pajėgumus ir leidimo generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių, kai asmuo stato ar įrengia hibridinę elektrinę, įskaitant energijos kaupimo įrenginius.

Esami energijos kaupimo įrenginio pajėgumai gali būti plėtojami ar nauji energijos kaupimo įrenginiai naujoje vietoje įrengiami gavus leidimą plėtoti energijos kaupimo pajėgumus, išskyrus atvejus, kai toks leidimas nereikalingas

Leidimai plėtoti energijos kaupimo pajėgumus ir generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių nereikalingi, jeigu asmuo numato statyti ar įrengti ne didesnės kaip 100 kW įrengtosios galios energijos kaupimo įrenginį tik savo reikmėms ir ūkio poreikiams, nepatiekiant elektros energijos į elektros tinklus, tai yra kai leistina generuoti galia lygi nuliui, taip pat jeigu asmuo generuoja iš energijos kaupimo įrenginio elektros energiją, pagamintą ne didesnės kaip 100 kW elektros energijos įrengtosios galios iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginiuose, kai energijos kaupimo įrenginio įrengtoji galia ne didesnė kaip 100 kW.

Bendrieji veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo ir keitimo principai

Asmuo, siekiantis gauti veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimą, [Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklėse](#) (III SKYRIUS „Deklaracijos ir prašymo išduoti leidimą pateikimas“) nustatyta tvarka pateikia leidimus išduodančiai institucijai (Tarybai) prašymą ir nustatytus dokumentus ir (ar) informaciją.

Leidimai išduodami, tikslinami ir keičiami arba rašytinis motyvuotas atsisakymas išduoti, patikslinti ar pakeisti leidimą pateikiamas pareiškėjui ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo

⁴hibridinė elektrinė – tame pačiame elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų taške į sistemą sujungtos kelios skirtingas atsinaujinančių išteklių energijos rūšis naudojančios elektrinės arba šios elektrinės ir energijos kaupimo įrenginys ar įrenginiai (Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo sąvoka).

Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklėse nustatyta tvarka pateikto prašymo bei visų reikalingų ir tinkamai įformintų dokumentų registravimo leidimus išduodančioje institucijoje dienos. Jeigu į tinkamai pateiktą prašymą per 30 kalendorinių dienų neatsakoma, laikoma, kad yra priimtas teigiamas sprendimas dėl leidimo išdavimo, patikslinimo ar pakeitimo.

Už leidimus turinčių asmenų veiklos sąlygų ir reikalavimų pažeidimus asmenys, turintys leidimus atitinkamai energetikos veiklai, įspėjami apie galimą leidimų galiojimo sustabdymą ar panaikinimą.

PRAŠYMO IŠDUOTI LEIDIMĄ PATEIKIMAS

Asmuo, siekiantis vykdyti veiklą kuriai privalomi leidimai elektros energetikos sektoriuje, pateikia Tarybai prašymą (prašymo forma nustatyta [Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklių](#) (toliau — Taisyklės) 1 priede).

Pelno nesiekiantis juridinis asmuo, siekiantis įgyti atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos statusą ir jau turintis leidimą gaminti elektros energiją ir leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, pateikia Tarybai Taisyklių 3 priede nustatytos formos deklaraciją.

• Su prašymu išduoti leidimą **plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ar su prašymu išduoti leidimą plėtoti energijos kaupimo pajėgumus** pateikiami toliau [Taisyklių 20 punktą] nurodyti dokumentai, kartu prašyme nurodoma:

- atsakingos institucijos galiojančios atrankos išvados, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas, ar galiojančio sprendimo, kad veikla atitinka aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, gaisrinės saugos ir civilinės saugos teisės aktų reikalavimus, kai Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka turi būti atliktos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūros (atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo ir (ar) poveikio aplinkai vertinimas), registravimo data ir numeris; kai planuojamai ūkinei veiklai netaikomi reikalavimai dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, asmuo tai pažymi prašyme išduoti leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ar prašyme išduoti leidimą plėtoti energijos kaupimo pajėgumus;

- Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos priimto sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo registravimo data ir numeris, kai Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka atliekamas planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas; kai planuojamai ūkinei veiklai neatliekamas planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, asmuo tai pažymi prašyme išduoti leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ar prašyme išduoti leidimą plėtoti energijos kaupimo pajėgumus;

- Vyriausybės nutarimo, kuriuo planuojamas statyti ar modernizuoti energetikos objektas yra pripažintas atliekų tvarkymo valstybinės reikšmės objektu, numeris ir priėmimo data (nurodoma tuo atveju, kai energetikos objekte kaip kuras energijai gaminti planuojamos naudoti po rūšiavimo likusios ir perdirbti netinkamos atliekos);

- pelno nesiekiančio juridinio asmens siekis įgyti atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos statusą, jeigu prašymą teikia pelno nesiekiantis juridinis asmuo, norintis vykdyti veiklą elektros energetikos sektoriuje kaip atsinaujinančių išteklių energijos bendrija;

- informacija apie gaminantiems vartotojams ir (ar) asmenims, siekiantiems jais tapti, planuojamą perleisti elektrinės įrengtosios galios procentinę dalį, jeigu prašymą teikia asmuo, norintis vykdyti veiklą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatytais sąlygomis (tai yra gaminančių vartotojų ir asmenų, siekiančių jais tapti, elektrinės gali būti statomos, įrengiamos ir eksploatuojamos Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka kitų asmenų, turinčių leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimą gaminti elektros energiją, ir atsinaujinančių išteklių energijos bendrijų. Tokiu atveju gali būti statomos ir įrengiamos tik naujos atsinaujinančius išteklius naudojančios elektrinės, kurių statybai ar įrengimui naudojama anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga).

Kartu su prašymu išduoti leidimą **plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ar su prašymu išduoti leidimą plėtoti energijos kaupimo pajėgumus** asmuo privalo pateikti šiuos dokumentus:

- tinklų operatoriaus išduotų atitinkamai elektrinės ar energijos kaupimo įrenginio išankstinių prijungimo prie elektros tinklų sąlygų kopiją ir elektrinės ar energijos kaupimo įrenginio elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų ketinimų protokolo (toliau – ketinimų protokolas), pasirašyto su tinklų operatoriumi, kopiją arba elektros energijos perdavimo ar skirstomųjų tinklų operatoriaus patvirtinimą apie galimybę prijungti elektros įrenginius prie perdavimo ar skirstomųjų tinklų arba dokumentus, pagrindžiančius planuojamą prisijungimą prie veikiančios tiesioginės linijos, arba kartu pateikti prašymą išduoti leidimą tiesti tiesioginę liniją, arba elektros energijos perdavimo ar skirstomųjų tinklų operatoriaus patvirtinimą apie galimybę prijungti elektros įrenginius prie perdavimo ar skirstomųjų tinklų, kai ketinimų protokolas su tinklų operatoriumi nepasirašomas;

- dokumentą, patvirtinantį, kad pateiktas prievolių įvykdymo užtikrinimas, jeigu nustatyta, kad turi būti pasirašomas ketinimų protokolas;

- dokumentus, patvirtinančius žemės naudojimo ir planuojamo energetikos objekto (elektrinės arba hibridinės elektrinės ar energijos kaupimo įrenginio) ir su juo susijusios įrangos statybos vietos parinkimo reikalavimus;

- dokumentus, pagrindžiančius technologinius, finansinius ir vadybinius pajėgumus vykdyti leidimu reguliuojamą veiklą;

- Lietuvos kariuomenės išvadą dėl nacionalinio saugumo reikalavimų tenkinimo;

- steigimo sutarties ir (arba) pelno nesiekiančio juridinio asmens veiklą reglamentuojančio teisės akto, atitinkančio Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20² straipsnio 2 dalyje keliamus reikalavimus, ir veiklos dokumentų, parengtų pagal Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20² straipsnio 3 dalyje nurodytą tvarką, kai prašymą pateikia pelno nesiekiantis juridinis asmuo, siekiantis įgyti atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos statusą, kopiją arba nurodyti, kad šiuos dokumentus pateiks kartu su prašymu išduoti leidimą gaminti elektros energiją;

- pelno nesiekiančio juridinio asmens, siekiančio įgyti atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos statusą, dalyvių sąrašą, sudarytą vadovaujantis Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20² straipsnio 2 dalies 1 punktu, jeigu dalyviai nėra nurodyti steigimo dokumentuose;

- Su prašymu išduoti leidimą **gaminti elektros energiją** ar su prašymu išduoti leidimą **generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių** pateikiami toliau [Taisyklių 22 punktą] nurodyti dokumentai, kartu prašyme nurodant:

- Energetikos įrenginių techninės būklės patikrinimo pažymos išdavimo datą ir registracijos numerį;

- Vyriausybės nutarimo, kuriuo pastatytas ar modernizuotas energetikos objektas yra pripažintas atliekų tvarkymo valstybinės reikšmės objektu, numerį ir priėmimo datą (kai kuru energijai gaminti bus naudojamos po rūšiavimo likusios ir perdirbti netinkamos energinę vertę turinčios komunalinės atliekos);

- kad atsinaujinančius išteklius naudojančio objekto (elektrinės) statybai ir įrengimui naudota anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga, kai asmuo numato vykdyti veiklą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatytais sąlygomis (tai yra gaminančių vartotojų ir asmenų, siekiančių jais tapti, elektrinės gali būti statomos, įrengiamos ir eksploatuojamos Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka kitų asmenų, turinčių leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimą gaminti elektros energiją, ir atsinaujinančių išteklių energijos bendrijų. Tokiu atveju gali būti statomos ir įrengiamos tik naujos atsinaujinančius išteklius naudojančios elektrinės, kurių statybai ar įrengimui naudojama anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga);

- leidimo modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį numerį ir išdavimo datą (kai iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminanti elektrinė, taip pat hibridinė elektrinė ar elektros energijos gamybos įrenginys yra modernizuoti).

Kartu su prašymu išduoti leidimą **gaminti elektros energiją** ar išduoti leidimą **generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių** asmuo privalo pateikti šiuos dokumentus:

- statybos užbaigimo aktą arba deklaraciją apie statybos užbaigimą, kai užbaigiama naujo energetikos objekto (elektrinės arba hibridinės elektrinės ar energijos kaupimo įrenginio) statyba arba esamo energetikos objekto (elektrinės arba hibridinės elektrinės ar energijos kaupimo įrenginio) rekonstravimas, išskyrus atvejus, kai neprivaloma surašyti statybos užbaigimo akto ar deklaracijos apie statybos užbaigimą;

- kai teikiamas prašymas išduoti leidimą gaminti elektros energiją – dokumentus, pagrindžiančius atitiktį kuro kaupimo ar rezervinio kuro atsargų palaikymo ir naudojamo kuro kokybės reikalavimams;

- dokumentą, kuriuo leidimo gaminti elektros energiją turėtojas įsipareigoja nugriauti elektrinę ar išmontuoti elektros energijos gamybos įrenginius, jų prijungimui reikalingus elektros tinklus ir nugriovimą ar išmontavimą vykdyti pagal tinklų operatoriaus išduotas prijungimo sąlygas griovimo ar išmontavimo projektui rengti;

- dokumentus, jeigu jie nebuvo pateikti kartu su prašymu išduoti leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir nebuvo įgytas atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos statusas:

(a) steigimo sutarties ir (arba) pelno nesiekiančio juridinio asmens veiklą reglamentuojančio teisės akto, atitinkančio Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20² straipsnio 2 dalyje keliamus reikalavimus, ir veiklos dokumentų, parengtų pagal Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20² straipsnio 3 dalyje nurodytą tvarką, kai prašymą pateikia pelno nesiekiantis juridinis asmuo, siekiantis įgyti atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos statusą, kopijas arba nurodyti, kad šiuos dokumentus pateiks kartu su prašymu išduoti leidimą gaminti elektros energiją;

(b) pelno nesiekiančio juridinio asmens, siekiančio įgyti atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos statusą, dalyvių sąrašą, sudarytą vadovaujantis Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20² straipsnio 2 dalies 1 punktu, jeigu dalyviai nėra nurodyti steigimo dokumentuose;

- kai prašymas išduoti leidimą gaminti elektros energiją teikiamas Taisyklių 8.1 papunktyje nurodytu atveju (*tai yra – asmuo pastatė ar įrengė naują atsinaujinančius išteklius naudojančią objektą (elektrinę arba hibridinę elektrinę), kurio statybai ar įrengimui naudojama anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga, pagal galiojantį leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir eksploatuoja elektros energijos gamybos įrenginius, kurie visi arba jų dalis nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomi elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių gaminančių vartotojų (toliau – gaminantis vartotojas) ir (ar) asmenų, siekiančių tapti gaminančiais vartotojais*):

(a) Taisyklių 4 priede nustatytos formos pažymą, patvirtinančią kad ne mažiau kaip 95 procentai elektrinės įrengtosios galios nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais perleista gaminantiems vartotojams ir (ar) asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais;

(b) rašytinį įsipareigojimą, kad ne mažiau kaip 40 procentų visos elektrinės įrengtosios galios per 6 mėnesius nuo leidimo gaminti elektros energiją gavimo dienos bus skirta energijos nepritekliui mažinti ir (ar) teikti naudą pažeidžiamiems vartotojams, išlaikant ne mažiau kaip 40 procentų įrengtosios galios leidimo gaminti elektros energiją galiojimo metu (kai elektros energijos gamybos pajėgumus įrengia atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos ar piliečių energetikos bendrijos, atitinkančios Elektros energetikos įstatymo 39 straipsnio 2¹ dalies 1 punkto nuostatas);

(c) dokumentus ir duomenis įrodančius, kad atsinaujinančius išteklius naudojančio objekto (elektrinės) statybai ir įrengimui naudota anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga;

- kai teikiamas prašymas išduoti leidimą gaminti elektros energiją Taisyklių 8.2 papunktyje nurodytu atveju (*tai yra – nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdo veikiančią atsinaujinančius išteklius naudojančią objektą (elektrinę arba hibridinę elektrinę) ir (ar) eksploatuoja tokio objekto (elektrinės arba hibridinės elektrinės) elektros energiją gaminančių vartotojų ir (ar) asmenų, siekiančių tapti elektros energiją gaminančiais vartotojais, elektros energijos gamybos įrenginius, kurie yra įgyti iš kito asmens, vykdančio veiklą Atsinaujinančių išteklių energetikos*

įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatytomis sąlygomis ir turinčio galiojančią leidimą gaminti elektros energiją, ir jo perduoti valdyti ir (ar) eksploatuoti), Taisyklių 4 priede nustatytos formos pažymą, patvirtinančią, kad:

- (a) ne mažiau kaip 95 procentai elektrinės įrengtosios galios, skirtos gaminantiems vartotojams, priskirta gaminantiems vartotojams ar asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais;
- (b) ne mažiau kaip 40 procentų visos elektrinės įrengtosios galios skirta energijos nepritekliui mažinti ir (ar) teikti naudą pažeidžiamiesiems vartotojams.

Pelno nesiekiantis juridinis asmuo gali siekti įgyti atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos statusą įgijęs leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir (ar) leidimą gaminti elektros energiją Tarybai pateikęs Taisyklių 3 priede nustatytos formos deklaraciją. Deklaracijoje privalo nurodyti siekį įgyti atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos statusą ir kartu su deklaracija pateikti:

- 1) dokumentą, patvirtinantį, kad pelno nesiekiančiam juridiniam asmeniui nėra iškelta bankroto byla arba kreditoriai nevykdo bankroto procedūrų ne teismo tvarka;
- 2) dokumentą, patvirtinantį, kad pelno nesiekiančiam juridiniam asmeniui nėra pradėta reorganizavimo ir (ar) likvidavimo procedūra;
- 3) steigimo sutarties ir (ar) pelno nesiekiančio juridinio asmens veiklą reglamentuojančio teisės akto, atitinkančio Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20² straipsnio 2 dalyje keliamus reikalavimus, ir veiklos dokumentų, parengtų pagal Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20² straipsnio 3 dalyje nurodytą tvarką, kopijas (-ą).

•Prie prašymo išduoti leidimą **tiesi tiesioginę elektros liniją** asmuo privalo pateikti [Taisyklių 28 punktas]:

- rašytinį paaiškinimą dėl planuojamos elektros energijos tiesioginės linijos tiesimo;
- dokumentą (topografinę nuotrauką ar teritorijos žemėlapi), kuriame grafiškai pateikiama informacija dėl ketinamos tiesi tiesioginės linijos, elektros energijos gamybos įrenginių ir numatomų prijungti asmens padalinio, patronuojamosios įmonės ir (ar) vartotojų elektros įrenginių geografinės padėties, taip pat šių energetikos objektų padėtis artimiausių elektros perdavimo ir skirstomųjų tinklų atžvilgiu bei nuosavybės ribos;
- sutartį su vartotoju, pageidaujančiu pirkti elektros energiją iš asmens, siekiančio gauti leidimą tiesi tiesioginę liniją, ir gauti ją per planuojamą tiesioginę liniją po nustatytos trukmės statybos laikotarpio, nurodyto sutartyje, kai prie ketinamos tiesi tiesioginės linijos bus prijungiami vartotojų elektros įrenginiai;
- dokumentus, patvirtinančius, kad tinklų operatoriai atsisakė leisti naudotis perdavimo ar skirstomaisiais tinklais arba kad Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka pradedama ginčo sprendimo procedūra pagal gamintojo ar vartotojo skundą dėl tinklų operatoriaus nustatytų prijungimo sąlygų ir (ar) dėl tinklų operatoriaus veiksmų ar neveikimo priimant sprendimą dėl prieigos prie perdavimo ar skirstomųjų tinklų, arba kad tiesioginė linija jungs gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių vietą, neprijungtą prie perdavimo ar skirstomųjų tinklų, ir vartojimo vietą, prijungtą prie skirstomųjų tinklų.

•Leidimas **modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį.**

Prašyme išduoti leidimą modernizuoti įrenginį turi būti nurodyta iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančios elektrinės ar elektros energijos gamybos įrenginio modernizavimo darbų pradžia ir ši informacija:

- atsakingos institucijos galiojančios atrankos išvados, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas, ar galiojančio sprendimo, kad veikla atitinka aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos,

nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, gaisrinės saugos ir civilinės saugos teisės aktų reikalavimus, kai Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka turi būti atliktos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūros (atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo ir (ar) poveikio aplinkai vertinimas), registravimo data ir numeris; kai planuojamai ūkinei veiklai netaikomi reikalavimai dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, asmuo tai pažymi prašyme išduoti leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ar prašyme išduoti leidimą plėtoti energijos kaupimo pajėgumus;

- Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos priimto sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo registravimo data ir numeris, kai Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka atliekamas planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas; kai planuojamai ūkinei veiklai neatliekamas planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, asmuo tai pažymi prašyme išduoti leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ar prašyme išduoti leidimą plėtoti energijos kaupimo pajėgumus;

- Vyriausybės nutarimo, kuriuo planuojamas statyti ar modernizuoti energetikos objektas yra pripažintas atliekų tvarkymo valstybinės reikšmės objektu, numeris ir priėmimo data (nurodoma tuo atveju, kai energetikos objekte kaip kuras energijai gaminti planuojamos naudoti po rūšiavimo likusios ir perdirbti netinkamos atliekos).

Prie prašymo išduoti šį leidimą asmuo privalo pateikti:

- tinklų operatoriaus išduotų išankstinių prijungimo prie energetikos tinklų sąlygų kopiją;
- dokumentus, pagrindžiančius technologinius, finansinius ir vadybinius pajėgumus vykdyti leidimu reguliuojamą veiklą;
- Lietuvos kariuomenės išvada dėl nacionalinio saugumo reikalavimų tenkinimo.

Asmuo, teikdamas prašymą leidimui gauti arba nustatytos formos deklaraciją, privalo Tarybai pateikti dokumentą, patvirtinantį, kad, buvo sumokėta valstybės rinkliava

Leidimu reguliuojamos veiklos sąlygos

Leidimo turėtojas privalo laikytis Elektros energetikos įstatymo, kitų Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių veiklą elektros energetikos sektoriuje, reikalavimų.

Pagaminta elektros energija Lietuvos Respublikoje prekiaujama prekybą elektros energija reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyta tvarka ir būdais, išskyrus teisės aktų nustatytus atvejus, kai taikomas elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių supirkimas.

Asmuo, vykdamas veiklą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatytomis sąlygomis (tai yra gaminančių vartotojų ir asmenų, siekiančių jais tapti, elektrinės gali būti statomos, įrengiamos ir eksploatuojamos Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka kitų asmenų, turinčių leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimą gaminti elektros energiją, ir atsinaujinančių išteklių energijos bendrijų. Tokiu atveju gali būti statomos ir įrengiamos tik naujos atsinaujinančius išteklius naudojančios elektrinės, kurių statybai ar įrengimui naudojama anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga) ir turintis leidimą gaminti elektros energiją, eksploatuodamas atsinaujinančius išteklius naudojantį objektą (elektrinę):

- veikia vadovaudamasis elektros energiją gaminančių vartotojų interesais;
- užtikrina atsinaujinančius išteklius naudojančio objekto (elektrinės) veiklos tęstinumą ir teisės aktuose nurodytus reikalavimus atitinkančios elektros energijos gamybą elektros energiją gaminančių vartotojų reikmėms ir ūkio poreikiams tenkinti, nekeičiant leidimu reguliuojamos veiklos, elektrinės įrengtosios galios procentinės dalies ir proporcijų, skirtų gaminantiems vartotojams ir (ar) asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais.

Leidimo turėtojas užtikrina leidime nurodytų duomenų teisingumą. Leidimo turėtojas negali pažeisti leidime nurodytos veiklos apimties ir teritorijos.

Pagaminta elektros energija turi būti apskaitoma Lietuvos Respublikos matavimo priemonių registre įregistruotais elektros energijos apskaitos prietaisais.

Dokumentų ir kitos informacijos teikimas

Asmuo, norintis gauti leidimą, ar leidimo turėtojas dokumentus, kurių reikia leidimui išduoti, leidimui pakeisti ir (ar) leidime įrašytiems duomenims patikslinti, leidimo galiojimui sustabdyti, leidimo galiojimo sustabdymui panaikinti, leidimo galiojimui panaikinti, leidimo galiojimo terminui pratęsti, pateikia tiesiogiai Tarybai, per atstumą (siunčia paštu, per kurjerį, elektroniniu paštu, kitomis saugiomis elektroninių ryšių priemonėmis) arba per Paslaugų ir gaminių kontaktinį centrą.

Pateikti asmens arba leidimo turėtojo dokumentus ir užpildyti prašymą gali asmens arba leidimo turėtojo atstovas, teisės aktų nustatyta tvarka turintis teisę jam atstovauti ir pateikęs įgaliojimą. Teikiant dokumentus ir informaciją elektroninių ryšių priemonėmis, pateikiami elektroniniai dokumentai arba dokumentų skaitmeninės kopijos. Prašymai turi būti pasirašomi prašymą teikiančio asmens kvalifikuotu elektroniniu parašu.

Asmenys ir leidimų turėtojai informaciją apie Tarybos priimtus nutarimus ir Tarybos prašymus dėl papildomos informacijos pateikimo turi teisę gauti tiesiogiai iš Tarybos, per atstumą, per Paslaugų ir gaminių kontaktinį centrą ar kitais prašyme nurodytais būdais.

SVARBESNI TEISĖS AKTAI

[Lietuvos Respublikos statybos įstatymas;](#)

[Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas;](#)

[Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymas;](#)

[Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas;](#)

[Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas;](#)

[Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas;](#)

[Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas;](#)

[Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas;](#)

[Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas;](#)

[Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas;](#)

[Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklės;](#)

[Aplinkosauginiai reikalavimai planuojant, statant ir eksploatuojant saulės šviesos energijos elektrines;](#)

[Metodinės rekomendacijos dėl saulės šviesos energijos elektrinių, saulės šilumos energijos kolektorių ir kitos inžinerinės įrangos įrengimo kultūros paveldo statiniuose, kultūros paveldo objektuose, jų teritorijose ir apsaugos zonose, kultūros paveldo vietovėse bei jų apsaugos zonose;](#)

[Informacijos apie teritorijas, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi vėjo elektrinių statybos apribojimai, teikimo, vėjo elektrinių statybos vietų šiose teritorijose derinimo ir kompensacijų mokėjimo tvarkos aprašas;](#)

[Aviacijai galinčių kliudyti statinių statybos, rekonstravimo, įrenginių įrengimo ir želdinių sodinimo \(įveisimo\) derinimo tvarkos aprašas;](#)

[Pasinaudojimo elektros perdavimo tinklais tvarkos aprašas;](#)

[Pasinaudojimo elektros skirstomaisiais tinklais tvarkos aprašas;](#)

[Statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos](#)

statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“;

Statybos techninis reglamentas STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“;

Statybos techninis reglamentas STR1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“;

Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“;

Lietuvos higienos norma HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros linijų sukuriamo elektromagnetinio lauko“;

Lietuvos higienos norma HN 30:2018 „Infragarsas ir žemadažnis garsas: ribiniai dydžiai gyvenamosiose, specialiosiose ir visuomeninėse patalpose“;

Lietuvos higienos norma HN 50:2016 „Visą žmogaus kūną veikianti vibracija: didžiausi leidžiami dydžiai ir matavimo reikalavimai gyvenamosiose, specialiosiose ir visuomeninėse patalpose“.
